

KÖZTERÜLET- FELÜGYELŐ

SZAKMAISMERTETŐ INFORMÁCIÓS MAPPA

Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program
(HEFOP) 1.2 intézkedés

„Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztése”

KÖZTERÜLET-FELÜGYELŐ

Feladatok és tevékenységek

A közterület-felügyelő feladatkörének fő eleme az ellenőrzés. A közterületen folytatott, engedélyhez kötött tevékenységek szabályszerűségét, illetve a közterület használatának jogszerűségét ellenőrzi. Szabálytalanság észlelése esetén figyelmeztetheti az elkövetőt, vagy helyszíni bírságot szabhat ki, és amennyiben bíróság elé kerül az ügy, a tárgyaláson is részt vesz.

Az ebben a munkakörben dolgozó emberek részt vesznek a közrend és közbiztonság megőrzésében, az önkormányzati vagyon védelmében, illetve az állategészségügyi és ebrendészeti feladatok ellátásában is. Minden szolgálatban eltöltött nap végén a közterület-felügyelőknek jelentést kell készíteniük napi munkájukról.

Milyen anyagokat, eszközöket használ a szakember, és hol végzi munkáját?

A közterület-felügyelőknek munkavégzésük munkájukhoz nyomtatványokat, íróeszközt, fényképezőgépet kell használniuk. Előfordulhat, hogy testi erejüket is igénybe kell venniük, és némely esetben a szolgálati kutyákra is szükségük lehet. Feladatkörükből adódóan az utcákon, tereken, általában nyílt külső helyszíneken teljesítik feladatukat, néha azonban némileg fedett helységekből is, mint pl. az aluljárók. Nevükből is kihallatszik, hogy a közösségi területeket óvják.

Munkája során kikkel kerül kapcsolatba a szakember?

A közterület-felügyelők munkájuk során számtalan emberrel találkoznak. A szabálytalankodókon kívül kollegáikkal, főnökeikkel és a felettes szervekkel tartanak kapcsolatot. A közterület-felügyelők működhetnek egy önkormányzat belső szervezeti egységeként, önálló költségvetési szervként egy önkormányzatnál, illetve több önkormányzat társulásában is.

Követelmények

Milyen fizikai igénybevétellel, megterheléssel jár a munkavégzés?

A közterület-felügyelői munkakör besorolása alapján könnyű munkának számít. Tévedés lenne azonban azt hinni, hogy nem jár fizikai igénybevétellel. Az állandó gyaloglás, futás igénybe veszi a munkáját jól teljesíteni kívánó szakember talpát, térdét, ízületeit.

Milyen környezeti ártalmakkal, hátrányokkal járhat a szakma gyakorlása?

A közterület-felügyelők a rendszeres személyes kontaktus, konfliktus miatt rengeteg emberrel kerülnek testközelségbe. Ennek okán jobban ki vannak téve fertőzésveszélynek, vírusoknak, mint az egyéb jellegű tevékenységet folytató emberek. Az állandó külső munkavégzés miatt ki vannak szolgáltatva az időjárás szélsőségeinek is. Akár hőség, akár hideg van, a feladatokat el kell látni. A szakmának talán ez a legnagyobb hátránya.

Milyen egészségügyi követelményeket támaszt ez a szakma?

A közterület-felügyelőnek tevékenysége gyakorlásához megfelelő szellemi és fizikai kondícióra, egészséges szervezetre van szüksége. A munka erős lábat, karokat, illetve kezeket igényel. A szakembernek ahhoz, hogy megfelelően el tudja látni feladatait, jó beszédképző szervekkel, illetve megfelelő hallással kell rendelkeznie.

Milyen egyéb tulajdonságok megléte kedvező a szakmában?

A közterület-fenntartónak, mivel nap mint nap emberekkel érintkezik, jó kommunikációs készségre van szüksége. A kiváló beszédkézség, beszédértés (az árusok tájshólását miatt is) igen fontos a szakma gyakorlása közben. A munkavégzés során elengedhetetlen a szabályszerúség, a higgadság, a konfliktus-tűrőképesség, az állóképesség és a jó fizikai kondíció is.

A felsorolt tulajdonságok mind-mind előnyösek, sőt szinte alapfeltételek a munkavégzéshez, de a legfontosabb tulajdonság minden közterület-felügyelő számára az,

hogy társaival jó kapcsolatot alakítson ki, illetve tartson fenn, hiszen probléma esetén a kollégák egymásra vannak utalva.

Milyen érdeklődési kör a legelőnyösebb ebben a szakmában?

A munkavégzés során előforduló konfliktusok kezelése érdekében előnyös, ha a szakember rendelkezik bizonyos alapvető pszichológiai ismeretekkel.

Ahhoz, hogy felismerje és másokat meggyőzzön arról, hogy helytelenül viselkedtek, szüksége van jogi ismeretekre és némi pedagógiai érzékre is, és ha érdeklődése találkozik ilyen jellegű képességeivel, sokkal könnyebben tudja munkáját végezni.

Szakképzés

Mit kell tanulni a szakképzés során?

A közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény rendelkezései alapján minden közterület-felügyelőnek szakvizsgát kell tennie ahhoz, hogy tevékenységét gyakorolhassa.

A vizsgára felkészítő képzés **11 fő témakörből** tevődik össze, melyek a következők:

- ◆ közterület-felügyelet jogállása, szervezete, feladatai,
- ◆ felügyelői intézkedések általános szabályai, eljárási szabályai,
- ◆ adatkezelés,
- ◆ szabálysértési törvény a felügyelői eljárásban,
- ◆ hatósági ellenőrzés általános szabályai,
- ◆ mentességi szabályok,
- ◆ a felügyelő helyszíni bírságolási szabályainak jogköre, eljárási szabályai,
- ◆ felügyelői intézkedések végrehajtási szabályai,
- ◆ a testi erő, könnygázszóró palack és a szolgálati kutya alkalmazásának, rendszeresítésének szabályai,
- ◆ a felügyelői egyenruhára, jelvényre, szolgálati igazolványokra vonatkozó szabályok,

- ◆ a felügyelő egészségi, pszichikai és fizikai alkalmassági követelményei.

Hol történik a szakképzés?

A közterület-felügyelői vizsgára a felkészítő tanfolyamot Budapesten, Pest megyében, és azokban a megyékben, ahol erre a képzésre nincsenek meg az adott feltételek, a Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatalának Személyzeti, Oktatási és Munkaügyi Ügyosztálya a Fővárosi Közterület-felügyelet szakmai közreműködésével közösen szervezi.

A közterület-felügyelő csak akkor kapja meg kinevezését, ha sikeresen letette a vizsgát. A beiskolázás a munkáltató feladata, így ha valaki a megadott munkakörben már elhelyezkedett, automatikusan elküldik az induló tanfolyamok egyikére. Az elsajátított ismeretekből a fővárosi, illetve megyei közigazgatási hivatalnál vizsgáznak a hallgatók.

Milyen iskolai előképzettségre van szükség?

Mivel a közterület-felügyelők érdemi döntéseket hozhatnak, ezért besorolásuk alapján köztisztviselők. A köztisztviselőknek pedig, elengedhetetlen a középfokú végzettség. Így ahhoz, hogy valaki közterület-felügyelő lehessen, és részt vehessen a szakképzésen, érettségi bizonyítvánnyal kell rendelkeznie. (Esetenként még elfogadják a szakiskolai végzettséget is.)

A közterület-felügyelői feladatkört két besorolási osztályra bontják. Az I. besorolási osztályba a felsőfokú végzettségű szakemberek kerülnek. Az ebbe a csoportba került közterület-felügyelők rendőrtiszti, vagy katonai főiskolát, egyetemet végeztek. A II. besorolási csoportba a középiskolát végzett közterület-felügyelők kerülnek. Ők többnyire rendészeti, határrendészeti, középfokú rendőri végzettséggel rendelkeznek.

Mennyi ideig tart a szakképzés?

A tanfolyam időtartama 32 órában van meghatározva, mely 4 egymást követő munkanapot vesz igénybe. Erre az időtartamra a szakmában dolgozó közterület-felügyelőket felmentik a munkavégzés alól, és a vizsgára való felkészüléshez is adnak némi szabadságot.

A szakképzés OKJ azonosító száma: 52 8919 04

A szakmával kapcsolatos további információk részletesen a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet: www.nive.hu honlapján található, Szakképzési dokumentumok címszó alatt.

Szakmai gyakorlat és szakmai továbbképzés az Európai Unióban

Az alábbi honlapon különböző nemzeti és nemzetközi oktatási-képzési pályázati programok találhatóak. Így többek között az Európai Bizottság Socrates oktatási, és Leonardo da Vinci szakképzési programjai, valamint a felsőoktatásban résztvevők közép-európai CEEPUS programja.

A honlap információt nyújt a felsőoktatási rendszereket támogató Tempus III. és az Erasmus Mundus programokról, valamint az Európai Unió Kutatási és Technológiafejlesztési Keretprogramjának lehetőségeiről.

Elérhetőség: www.tka.hu

Kereseti lehetőségek:

Az egyes foglalkozások átlagkereseti statisztikáját – több évre visszamenőleg – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján teszi közzé, a Statisztika menüpontban (egyéni bérek és keresetek statisztikája).

Elérhetőség: www.afsz.hu

Elhelyezkedési lehetőségekről tájékozódhat az Állami Foglalkoztatási Szolgálat kirendeltségein, a www.afsz.hu internetes elérhetőségen, vagy mobiltelefonon a <http://wap.afsz.hu> linken.

A közterület felügyelő foglalkozást bemutató **pályaismertető film** elérhető az Állami Foglalkoztatási Szolgálat www.afsz.hu, valamint a Nemzeti Pályainformációs Központ www.npk.hu, továbbá az e-pálya www.epalya.hu internetes elérhetőségeken.

Kiadja: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal

Felelős kiadó: Pirisi Károly főigazgató

Készült 2001-ben. Aktualizálva 2008-ban az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával.

A jelen dokumentum tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság a tárgyra vonatkozó hivatalos véleményét.